

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ХЗДО № 54 «Пізнайко»

_____ Ольга БІЛЬСЬКА

СХВАЛЕНО

педагогічною радою ХЗДО № 54

протокол № 6 від 05.09.2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Хмельницького закладу дошкільної освіти № 54 «Пізнайко»
на 2024-2025 навчальний рік**

ЗМІСТ

Розділ	Назва розділу	Стор.
	Зміст	1
Розділ I	Загальні положення	
1.1	Загальні відомості про Хмельницький заклад дошкільної освіти № 54 «Пізнайко»	1-2
1.2	Цілі та завдання освітньої програми ЗДО	3
1.3	Очікувані результати освітньої роботи	4
Розділ II	Пріоритетні завдання закладу дошкільної освіти	
2.1	Пріоритетні завдання педагогічного колективу на 2024-2025 навчальний рік	5
2.2	Шляхи реалізації пріоритетних завдань	5
Розділ III	Організація життєдіяльності здобувачів дошкільної освіти	
3.1	Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу	6
3.2	Розпорядок дня вікових груп закладу дошкільної освіти (режим дня)	7
3.3	Розклад організації освітнього процесу (розклад занять)	8-9
3.4	Гранично-допустиме навчальне навантаження на здобувачів дошкільної освіти	10
3.5	Організація освітнього процесу відповідно до освітніх програм що забезпечують реалізацію Державного стандарту	11
3.6	Особливості організації освітньої діяльності вихователями ЗДО	12-14
3.7	Планування роботи вихователями. Орієнтовні види роботи з дітьми	15-16
3.8	Організація освітнього процесу в логопедичних групах	17-18
3.9	Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану в укритті	23-24
Розділ IV	Реалізація змісту варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти	
4.1	Особливості організації додаткових освітніх послуг	19-22
Розділ	Інноваційна освітня діяльність у ЗДО	25-26
Розділ VI	Системи внутрішнього забезпечення якості освіти	27
6.1	Внутрішній моніторинг розвитку компетентностей здобувачів дошкільної освіти (діагностичні дослідження)	28-29
Додатки	Перелік компетентностей дошкільників відповідно до критеріїв освітніх напрямів Базового компоненту	30-37

Розділ І.**Загальні відомості про Хмельницький заклад дошкільної освіти № 54 «Пізнайко»**

1	Повна назва ЗДО	Хмельницький заклад дошкільної освіти № 54 «Пізнайко» Хмельницької міської ради Хмельницької області
2	Адреса	місто Хмельницький Проспект Миру 51/2
3	Дата заснування ЗДО	14.11.1988
4	Проектна потужність	112 дітей
5	Списковий склад	187 дітей
6	Кількість груп	6 груп
		4 групи – загального розвитку 2 групи – логопедичні
7	Режим роботи	5-ти денний робочий тиждень
8	Години роботи	7.00 – 19.00 (12 годин)
9	Години роботи логопедичних груп	7.45 – 18.15 (10,5 годин)

Контингент дітей (вікові категорії дітей)

№ групи	Вікова категорія		Кількість дітей
Група № 1	Група раннього віку	3-го року життя	19
Група № 2	Середня група	5-го року життя	34
Група № 3	Середня група	5-го року життя	33
Група № 4	Молодша група	4-го року життя	33

Група № 5	Старша група	6-го, 7-го року життя	31
Група № 6	Старша група	6-го, 7-го року життя	37
Всього:			187

1.2. Цілі та завдання освітньої програми ЗДО.

Процедура досягнення здобувачами дошкільної освіти результатів (набуття компетентностей), передбачених Державним стандартом дошкільної освіти, визначається освітньою програмою закладу дошкільної освіти (ст.22.Закону України «Про дошкільну освіту»).

Мета освітньої програми – створення умов для повноцінного і гармонійного розвитку дітей, їх виховання, навчання, соціалізації та формування у них необхідних життєвих навичок і компетентностей.

Основні завдання програми:

1. Забезпечення якісної та безпечної організації освітньої діяльності в умовах воєнного стану;
2. Створення безпечних та комфортних умов для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі; збагачення розвивального предметно-ігрового середовища відповідно до інтересів та потреб дошкільників, у тому числі безпечного і комфортного середовища в укриттях для дітей;
3. Визначення оптимального інструментарію для досягнення мети: певного рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини дошкільного віку (набуття компетентностей, визначених оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти);
4. Планування організованої та вільної освітньої життєдіяльності враховуючи нормативні вимоги з метою активного прожиття кожною дитиною свого вікового періоду що виключає розумові і фізичні перевантаження (складання режиму дня і розкладу занять);
5. Удосконалення освітнього процесу шляхом упровадження інноваційних технологій, сучасних методів і засобів навчання дошкільників;
6. Максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
7. Організація додаткових освітніх послуг, визначення змісту роботи з дітьми;
8. Відпрацювання процедури діагностичного обстеження рівня компетентностей дошкільників як результату спільних зусиль всіх учасників освітнього процесу;
9. Підвищення професійної майстерності педагогічних працівників.

Основні **функції освітньої програми** в ЗДО включають:

1. Розвиток особистості. Сприяти загальному фізичному, соціальному, когнітивному та морально-етичному розвитку кожної дитини, надаючи можливість бути собою, розвивати власні інтереси і цінності.
2. Соціалізація. Допомогати дітям вчитися взаємодіяти з іншими, розвивати навички спільної гри, співпраці та розвитку соціальних компетенцій.
3. Навчання. Забезпечувати навчання дітей базовим знанням і навичкам, які визначені в комплексній програмі «Дитина» через відповідні вікові підходи.
4. Створення сприятливого середовища. Забезпечувати безпечне, підтримуюче і стимулююче середовище для розвитку дітей, їх фізичного, психічного і емоційного здоров'я.
5. Розвиток творчого потенціалу педагогів і дошкільників. Сприяти розвитку критичного і креативного мислення, уяви та самовираження дітей і дорослих через різноманітні активності.

1.3. Очікувані результати освітньої роботи

Для здобувачів дошкільної освіти.

- розвиток у дитини особистісного досвіду в усіх семи основних освітніх напрямках: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва», «Мовлення дитини», «Гра дитини»;
- закладання основ *компетентності дитини*: формування цілісної картини світу як життєвого орієнтира, розширення та поглиблення досвіду, завдяки якому дитина розв'язує проблеми, виявляє гнучкість, мислить креативно, досягає успіху в різних видах діяльності, проявляє базові якості особистості;
- формування готовності дитини до реалій сьогодення та подальших шкільних навантажень у НУШ.

Для педагогічних працівників.

Освітня програма орієнтує педагогічний колектив на:

- активне впровадження *особистісно орієнтованої моделі* організації освітньої діяльності з дошкільниками та педагогічного партнерства у взаєминах «педагог-дитина»;
- впровадження *інтегрованого підходу* до організації освітньої діяльності з дошкільниками: доцільного поєднання та взаємопроникнення змісту різних освітніх напрямів на інтегрованих заняттях; формування пізнавального та практичного досвіду дитини у різних видах діяльності; використання інтерактивних методів навчання та міжособистісної взаємодії педагога і дитини, дітей між собою;
- *оновлення, урізноманітнення форм, методів, технологій* навчання та виховання дошкільників, забезпечення індивідуально-диференційованого підходу до кожного вихованця;
- *підвищення кваліфікації*, професійної майстерності педагогічних працівників в умовах воєнного стану та модернізаційних змін у дошкільній освіті; сформованість гуманістичних цінностей педагогів, особистісної зрілості, високого рівня освіченості, практичну вмільність створювати розвивальне освітнє середовище (в т.ч. інклюзивне), будувати партнерські взаємовідносини з вихованцями та батьками в умовах правового режиму воєнного стану через різні моделі взаємодії.

Для батьків.

Участь батьків у формуванні життєвої компетентності дитини, залучення їх до освітнього процесу в ЗДО утверджує позиції про те, що кожен з батьків є відповідальним за дошкільну освіту дитини, збереження її життя, зміцнення здоров'я і усвідомленого ставлення до здорового способу життя.

Освітня програма спрямовує батьків на:

Взаємодію з педагогічними працівниками на принципах педагогіки партнерства;
Забов'язання батьків сприяти досягненню їхньою дитиною результатів, передбачених освітньою програмою, з урахуванням рекомендацій педагогічних працівників. (Закон «Про дошкільну освіту» Розділ IV, стаття 20)

РОЗДІЛ II.

Пріоритетні завдання закладу дошкільної освіти

2.1. Пріоритетні завдання педагогічного колективу на 2024-2025 навчальний рік

Провівши аналіз діяльності ЗДО за 2023-2024 н.р., оцінивши сильні і слабкі сторони у роботі педагогічного колективу ВСЗЯО, прийнявши до уваги результати діагностики дітей щодо ступеня відповідності результатів здійснення освітнього процесу до вимог Базового компонента, у наступному 2024-2025н. р. педагоги закладу будуть спрямувати свою діяльність на наступні основні завдання:

Завдання педагогічного колективу на новий 2024-2025 н.р.

1. Провести самооцінювання діяльності закладу за напрямом «Здобувачі дошкільної освіти» в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
2. Реалізація сучасних підходів до підготовки дошкільників до школи: розвиток ключових компетентностей дітей та підвищення обізнаності педагогів і батьків.
3. Впровадження стратегії розвитку читання «Читання як життєва стратегія» - створення умов не тільки для формування звички й потреби у читанні, а і складової гуманітарної безпеки України.

Продовжувати працювати над завданнями:

1. Вдосконалювати вміння і практичні навички педагогів щодо надання психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу.
2. Здійснювати пошук ефективних шляхів формування соціально-громадянської компетентності як ключового і невід'ємного елементу освітнього процесу.
3. Забезпечувати безпеку освітнього процесу в умовах продовження воєнного стану.

2.2. Шляхи реалізації пріоритетних завдань

Педагогічний колектив закладу визначає основні шляхи реалізації пріоритетних завдань у новому 2024-2025 н. р.:

- запровадження різних моделей освітнього процесу у ЗДО;
- блочно-тематичне планування освітньої діяльності на засадах інтеграції;

- організація безпечного, комфортного, багато варіативного розвивального середовища у ЗДО, у тому числі – в укриттях для перебування дітей у періоди повітряної тривоги;
- інтеграція різних видів діяльності дошкільників;
- використання інноваційних освітніх технологій в освітньому процесі;
- забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти;
- співпраця з родинами вихованців на засадах партнерства.

РОЗДІЛ III.

Організація життєдіяльності здобувачів дошкільної освіти.

3.1. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу

З метою забезпечення якості дошкільної освіти, спрямування діяльності педагогічного колективу на виконання цілей поставлених державою та МОН України, освітня діяльність у дошкільному закладі у 2023-2024н.р. буде організовуватися відповідно до вимог законодавчих документів:

- Закон України «Про освіту» (редакція від 10. 06. 2023);
- Закон України «Про дошкільну освіту» (редакція від 13. 12. 2022);
- Новий закон України «Про дошкільну освіту» підписаний 05.07.2024
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011 № 1341 (в редакції постанови КМУ від 12 червня 2019 р. № 509) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 №86 про «Положення про заклад дошкільної освіти»;
- Розпорядження КМУ від 07.06.2024р. № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»;
- Наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21 Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»
- Наказ Державної служби якості освіти від 30.11.2020 №01-11/71 про «Методичні рекомендації з формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗДО»;
- Концепція національного - патріотичного виховання дітей та молоді (редакція від 29. 07. 2019);
- Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку (редакція від 09.07.2020 р.);
- Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (редакція від 25.05.2021);
- Концепція Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року (розпорядження КМУ від 19.05.2021 №474 – р);
- Лист МОН України від 16.03.2021 №1/9-448 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7.04.2023 № 301-р «Концепція безпеки закладів освіти»

- Лист МОН України від 20.06.2023 № 1/8820-23 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів»
- Лист МОН України від 05.06.2024 № 1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024-2025 року»
- Рекомендації МОН України щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у 2024-2025н.р.

Освітня програма включає: загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання дошкільників (набуття дитиною компетентностей, визначених БКДО); перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічну послідовність їх реалізації; форми організації освітнього процесу; опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

3.2. Розпорядок дня вікових груп закладу дошкільної освіти (режим дня)

Режим дня – це розподіл у часі головних процесів життєдіяльності дитини.

Потреби дитини у сні, харчуванні, чистоті, зміні видів діяльності, прогулянках на повітрі зумовлюють відповідний режим дня, що має важливе значення для збереження і зміцнення її здоров'я, повноцінного розвитку.

Загальними компонентами режиму дітей в усіх вікових групах ЗДО є: прихід у ЗДО, ранкова гімнастика, самостійні ігри, приготування до сніданку, сніданок, допомога у прибиранні посуду, заняття, прогулянка, обід, сон, гігієнічна гімнастика, самостійна діяльність, полуденок, прогулянка, ігри, вечеря. Водночас режим дня кожної вікової групи має свої особливості.

У молодших групах відводиться більше часу на підготовку до прогулянки, одягання, прийом їжі, сон. У старшій групі дітям доводиться вирішувати значно складніші навчально-виховні завдання, проте, не варто збільшувати час заняття за рахунок інших компонентів режиму.

Освітня діяльність у молодших дошкільнят та дітей 5-го року життя починається о 9:30, у старших дітей – о 9:15. В режимі дня визначений час занять, які проводяться з дітьми: два заняття для дітей молодшого дошкільного віку, середньої групи та три заняття для дітей старшої групи. Між заняттями в усіх вікових групах проводиться перерва – 10 хвилин.

Додаткові освітні послуги проводяться в першу та другу половину дня після основних занять.

Режим дня схвалений та затверджений на педагогічній раді ЗДО № 54 (протокол № 6 від 05.09. 2024р.)

3.3. Розклад організації освітнього процесу (розклад занять)

З метою унормування організованої освітньої діяльності, надання їй планового характеру та узгодження із загальним розпорядком дня в ЗДО № 54 розроблений для вікових груп розклад проведення занять - тижневий перелік занять з різних змістових напрямів.

Розклад занять затверджений на педагогічній раді ЗДО № 54 (протокол № 9 від 05.09. 2024р.)

Розклад занять допомагає створити структурований день, що сприяє фізичному, емоційному та інтелектуальному розвитку дошкільників. Розклад включає в себе різноманітні активності та забезпечує розвиток в різних напрямках.

При укладанні розкладу занять на тиждень враховувались **наступні вимоги**:

- на початку і в кінці тижня не планувати занять, що потребують значних інтелектуальних зусиль і пов'язані із відчутними навантаженнями на дитячу увагу, пам'ять, мислення;
- Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться в першу половину дня та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури.
- максимально можлива кількість занять на день також не повинна припадати на понеділок та п'ятницю;
- плануючи певну послідовність занять на день, враховується раціональне чергування фізичних і психічних, статичних і динамічних навантажень, а також різних видів діяльності.
- максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять.

Найбільш сприятливий час для залучення дітей до організованих занять з огляду на закономірності у зміні працездатності, активності дитячого організму, особливості перебігу уваги, процесів пам'яті й мислення дітей – це період у ранкові години від 9.00 до 11.00. З урахуванням конкретної ситуації окремі заняття можна переносити на II половину дня або одразу планувати на цей період.

Назва занять, які проводяться з дітьми в усіх вікових групах:

- Ознайомлення із соціумом
- Ознайомлення з природним довкіллям
- Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)
- Сенсорний розвиток
- Логіко-математичний розвиток
- Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування
- Здоров'я та фізичний розвиток

Середня група № 3 реалізує програму «Впевнений старт» та працює за своїм розкладом крім занять спеціалістів.

Орієнтовний тижневий розподіл занять

	Групи раннього віку	Групи молодшого дошкільного віку	Групи середнього дошкільного віку	Групи старшого дошкільного віку
Понеділок	Фізкультура Ознайомлення з довкіллям (природним, предметним, соціальним)	Фізкультура Ознайомлення із соціумом Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/ аплікація) (II пол. дня)	Музичне мистецтво Ознайомлення із соціумом	Ознайомлення із соціумом Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Фізкультура
Вівторок	Музичне мистецтво Розвиток мови і мовленнєве спілкування ХМД (театр) (II пол. дня)	Математика Музичне мистецтво Конструювання (II пол. дня)	Математика (+логіка) Фізкультура Конструювання (II пол. дня)	Математика (+логіка) Конструювання/ художня праця Музичне мистецтво
Середа	Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Фізкультура	Фізкультура Ознайомлення з природним довкіллям	Ознайомлення з природним довкіллям Фізкультура Художньо-продуктивна діяльність (малювання) (II пол. дня)	Ознайомлення з природним довкіллям Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/ аплікація) Гурток «Грамотійко»
Четвер	Музичне мистецтво Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/ аплікація)	Розвиток мови і мовленнєве спілкування Музичне мистецтво ХМД (театр) (II пол. дня)	Розвиток мови і мовленнєве спілкування Музичне мистецтво ХМД (театр) (II пол. дня)	Розвиток мови і мовленнєве спілкування ХМД (театр) Музичне мистецтво
П'ятниця	Основи здоров'я\ народознавство Сенсорика\ конструювання, математика	Основи здоров'я\ народознавство Художньо-продуктивна діяльність (малювання)	Основи здоров'я\ народознавство Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/ аплікація)	Основи здоров'я\ народознавство Фізкультура Художньо-продуктивна діяльність (малювання)

3.4. Гранично-допустиме навчальне навантаження на здобувачів дошкільної освіти

Розподіл фронтальних занять на тиждень у ЗДО здійснюється відповідно до наказу МОН України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності»

В таблиці подано порівняння наявної кількості занять дошкільників по кожній віковій групі ЗДО № 54 з максимальною кількістю занять за Гранично допустимим навчальним навантаженням на дитину

Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками	Кількість занять на тиждень за віковими групами							
	перша молодша (від 2 до 3 років)		друга молодша (від 3 до 4 років)		Середня (від 4 до 5 років)		старша (від 5 до 6 (7) років)	
	Ма кси ма льн а кіл ькі сть зан ять	На явн а кіл ькі сть	Ма кси мал ьна кіл ькі сть зан ять	На явн а кіл ькі сть	Ма кси ма льн а кіл ькі сть зан ять	На явн а кіл ькі сть	Ма кси ма льн а кіл ькі сть зан ять	На явн а кіл ькі сть
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	2	2	3	2
Ознайомлення з природним	1	1	1	1	1	1	2	2

довкіллям								
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна, художня література тощо)	4	4	4	4	5	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	1						
Логіко-математичний розвиток	-		1	1	1	1	2	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	2	2	2	3	2	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	9	11	10	12	10	15	13

Навчальне навантаження – це кількість занять та їх тривалість (спеціально організованих форм освітнього процесу), що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Отже, з таблиці видно, що ні в одній віковій групі навчальне навантаження не перевищує гранично-допустимої норми.

3.5. Організація освітнього процесу відповідно до освітніх програм що забезпечують реалізацію Державного стандарту

Освітній процес у ЗДО № 54 здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними комплексними та парціальними програмами, рекомендованими МОН України.

Вибір освітніх програм на 2024-2025н.р. педагогічним колективом ЗДО № 54 був здійснений з огляду на власні переконання (інтереси) та можливості, результати попередньої роботи за різними програмами та на запити батьків вихованців. Обрані педагогами програми рекомендовані МОН, згідно з «Переліком навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2024-2025н.р.».

Реалізація змісту інваріантної складової

Базового компонента дошкільної освіти через програми

Відповідно до рішення педагогічної ради ЗДО № 54 (протокол № 9 від 07.09. 2023р.) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими МОН України, а саме: освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років “Дитина”; освітньою програмою для дітей молодшого дошкільного віку “Впевнений старт”; парціальною програмою «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку»

Назва програми	Автор	Схвалена, затверджена, рекомендована
Комплексні програми		

Освітня програма для дітей від 2 до 7 років “Дитина”	Авторський колектив: Г.Беленька, О.Богініч, В.Вертугіна, К.Волинець	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України № 1/11-4960 від 23.07.2020 р.)
Освітня програма для дітей молодшого дошкільного віку “Впевнений старт”	Загальна наукова редакція - Піроженко Тамара	Лист ІМЗО від 18.05.2020 № 22.1/12-Г-275, МОН від 23.07.2020 № 1/11-4934
Парціальні програми		
Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку	Н.Гавриш, О.Пометун	Лист ІМЗО від 12.02.2019, № 22.1/12-Г-46

Реалізуючи завдання національно-патріотичного виховання дошкільників педагоги ЗДО у 2024-2025 н.р. будуть впроваджувати парціальні програми:

1. «Україна – моя Батьківщина». Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей середнього та старшого дошкільного віку. Автор: Каплуновська О., Палець Ю., Кичата І. (протокол № 3 від 21.06.2022 р. Зареєстр. в каталозі № 1.0009-2022).
2. Моя країна – Україна. Парціальна програма патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Автор: Гавриш Н., Косенчук О., Піроженко Т. (протокол № 4 від 29.06.2022 р. Зареєстр. в каталозі № 1.0013-2022).

3.6. Особливості організації освітньої діяльності вихователями ЗДО.

Організована освітня діяльність у дошкільному закладі – це цілеспрямований двобічний процес, у якому поєднуються педагогічні впливи з активністю самих дітей у процесі пізнання світу. Оскільки організоване навчання дошкільників відбувається у проживанні спільної діяльності педагога з дітьми, то ця діяльність потребує керівництва з боку дорослого, а саме: визначення цілей; прогнозування очікуваних результатів; мотивація пізнання; вибір змісту й окреслення його обсягів; створення розвивального середовища; надання навчально-пізнавальної діяльності позитивно-емоційного характеру; регулювання процесу пізнання і спрямування його на досягнення позитивних результатів; оцінювання індивідуальних досягнень дитини.

Для залучення дітей до цих форм організованого навчання у розпорядку дитячої життєдіяльності в дошкільному закладі визначається зручний час з огляду, зокрема, на такі чинники: вік дітей; їхня оптимальна і максимальна працездатність у певні проміжки часу; поєднання з іншими видами організованої, самостійної діяльності та побутовими процесами; розподіл загальних навантажень на дітей упродовж дня, тижня тощо.

У контексті **особистісно орієнтованого** підходу до освітньої роботи з дошкільниками варто відмовитися від жорсткої регламентації, заорганізованості навчально-пізнавальної діяльності дошкільників та надання вихователям більш вільних та гнучких можливостей (підходів) до організації освітньої роботи з дітьми.

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. З дорослішанням дітей тривалість і кількість занять поступово зростають:

- у групі раннього віку (3-й рік життя) – 10 хвилин;
- у молодшій групі (4-й рік життя) - 15 хвилин;
- у середній групі (5-й рік життя) – 20 хвилин;
- у старшій групі (6\7-й рік життя) – 25 хвилин.

Тривалість занять може збільшуватись чи зменшуватись залежно від коливань інтересу, бажань, працездатності дітей, складності завдань тощо. Аби не порушувати загальний розпорядок життєдіяльності, вчасно перейти до інших видів діяльності і при цьому не зруйнувати започатковану на занятті цілісність процесу пізнання, можна продовжити розпочату там навчально-пізнавальну діяльність у повсякденному бутті, розгорнувши її у серії бесід, розмов, спостережень, ігор та інших форм роботи.

У ЗДО планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та тематичним принципом (тематичний день), що забезпечує змістовну цілісність, системність розкриття програмного матеріалу (рішення педагогічної ради № 9 від 07.09.23).

Тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми.

Тип заняття обирає та уточнює педагог самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Визначаючи обсяг рухової активності дітей, необхідно враховувати стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років - 15 хвилин; від 3 до 4 років - 20-25 хвилин; від 5 до 6(7) років - 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Проводиться 2 заняття з фізкультури фізінструктором. У дні, коли немає занять з фізкультури, вихователі проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Успішне проведення занять з фізичної культури ґрунтується на інтегрованому підході до вирішення навчальних завдань, де провідним методом є ігровий. Результати багаторічної практичної роботи фізінструкторів дошкільного закладу свідчать, що використовувати ігрові вправи можна у різних частинах заняття та на різних етапах формування рухової навички під час навчання основного руху та його закріплення. Широке застосування ігрових технологій в практиці фізичного виховання закладу дошкільної освіти сприяє накопиченню рухового досвіду дітей, поліпшенню емоційного потенціалу, фізичного, морального та інтелектуального розвитку.

За кількістю дітей, з якими взаємодіє педагог, заняття поділяються на **типи**:

- індивідуальні (1-4 дитини)
- індивідуально-групові (5-8 дітей)
- групові (9-12 дітей)
- фронтальні (з усією групою).

У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилини. Тривалість перерв між заняттями у всіх вікових групах становить не менше 10 хвилин.

Тип та вид (тематичні, комплексні, домінантні, інтегровані, контрольно-діагностичні) заняття обирає і уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі. Під час організованих занять різних видів педагогові доцільно максимально використовувати унаочнення, ігрові технології, активні методи і прийоми включення вихованців в активну розумову діяльність, передбачати зміну видів дитячої діяльності, урізноманітнювати її, оскільки одноманітність швидко втомлює дитину. Під час занять потрібно проводити цікаві фізкультхвилини, а в перерві між заняттями – фізкультурні паузи чи цікаві музично-фізкультурні руханки.

В плануванні занять з дошкільниками педагоги закладу враховують, що значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей. При цьому тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах). Інтегровані заняття можуть замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня. При цьому тривалість статичного навантаження у положенні сидючи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп - 15 хвилин, середніх - 20 хвилин, старших - 25 хвилин.

За рішенням педагогічної ради 1-й тиждень початку навчального року (01.09-08.09.2023) визначений адаптивним для всіх учасників освітнього процесу. В цей тиждень в кожній віковій групі вихователі проводять по одному інтегрованому заняттю, яке допомагає налагодити соціальні зв'язки з однолітками, познайомитися з новим розвивальним простором групи та з наповненням кожного осередку, з активностями, які дитина може там

здійснювати; Вихователі старших груп проводять екскурсію по садочку та нагадують де знаходяться різні служби закладу.

Спеціалісти працюють за розкладом.

3.7. Планування роботи вихователями. Орієнтовні види роботи з дітьми.

Ранок.

1. Ранкова гімнастика (з комплексом вправ на профілактику плоскостопості і постави, масажем вушних раковин, точковим масажем, оздоровчим бігом)
2. Ігрова діяльність (сюжетно-рольові, будівельно-конструктивні, рухливі, дидактичні, народні ігри, ігри-драматизації, театралізовані ігри та ін.).
3. Бесіди пізнавального змісту, короткі запитання до дітей.
4. Довготривалі та епізодичні спостереження в природі, куточку природи в групі. Бесіда, короткі запитання до дітей.
5. Праця (різні види та форми праці). Виконання трудових доручень дітьми, їх аналіз.
6. Індивідуальна робота з дітьми (бесіди; закріплення вивчених віршів, загадок, приказок, прислів'їв, прикмет; складання розповіді; робота із звуковимови; розгляд ілюстрацій та бесіда за їх змістом тощо).
7. Індивідуальна робота з батьками (бесіди різного спрямування, консультації, поради, практична допомога тощо).
8. Оздоровча робота (полоскання порожнини рота після їжі, полоскання горла йодованим, сольовим чи содовим розчином, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика, фізкультхвилинки, фізкультпаузи, миття рук з милом, виховання культурно-гігієнічних навичок, ходьба босоніж, загартування повітрям, сонцем, водою, ароматерапія, масаж).
9. Самостійна рухова діяльність дітей. Мета, матеріал.

Організована навчально-пізнавальна діяльність.

Заняття (у відповідності до розкладу занять на тиждень)

Перша прогулянка.

1. Пішохідний перехід (1раз/тижд. у дні, коли немає фізкультури) по території ЗДО.
2. Фізкультура на свіжому повітрі (2рази/тижд. у дні, коли немає фізкультури). Фізкультурний комплекс на свіжому повітрі можна планувати у формі рухливих ігор (3-4 гри з різними основними рухами).
3. Праця дітей в природі.

4. Довготривалі чи епізодичні спостереження. Короткі запитання до дітей.
5. Спортивні ігри та вправи.
6. Індивідуальна робота з різних розділів програми.
7. Дослідницько-пошукова діяльність (досліди, експерименти) (ігри з піском, водою, вітром, снігом).
8. Бесіди, вивчення віршів, спостереження, екскурсії.
9. Розповіді легенд, прикмет (старший дошкільний вік).
10. Самостійна рухова діяльність дітей.

Друга половина дня.

1. Оздоровча робота (гімнастика пробудження; масаж ступні, точковий масаж, загартувальні процедури).
2. Гурткова робота (тематика занять згідно з планом керівника гуртка).
3. Заняття (згідно розкладу занять на тиждень).
4. Різні види праці (ручна: 1раз/тиждень – у старшій групі; господарсько-побутова, праця в природі, колективна праця) в різних формах.
5. Самостійна художня діяльність (образотворча, художньо-оформлювальна, мовленнєва, музична, театралізована).
6. Розваги, ігри (різні види театрів: ляльковий, тіньовий, пальчиковий, настільний тощо; ігри-драматизації, інсценівки; концерти; фізкультурні, музичні та літературні дозвілля).
7. Робота в книжковому куточку.
8. Самостійна ігрова діяльність дітей

Друга прогулянка.

1. Ігрова діяльність. Вивчення нових рухливих ігор.
2. Спостереження. Основні запитання до дітей.
3. Праця в природі.
4. Індивідуальна робота з дітьми з різних розділів програми.
5. Індивідуальна робота з батьками.
6. Самостійна рухова діяльність дітей.

В закладі дошкільної освіти освітня робота планується наступним чином:

- Перспективний план роботи розробляється на 1 місяць;
- Календарне планування здійснюється за тематичними днями, освітніми напрямками та режимними процесами;
- Вихователі-початківці (стаж роботи до 3-х років) планування освітньої роботи здійснюють через поширений план-конспект;
- Спеціалісти планують перспективний план на місяць та календарний план на день.

3.8. Організація освітнього процесу в логопедичних групах.

У закладі дошкільної освіти працюють логопедичні групи.

Вчителі-логопеди: Врублевська Наталія Ігорівна (освіта - вища, стаж роботи - 17 років, спеціаліст першої категорії);

Нормативна наповнюваність однієї логопедичної групи – 12 дітей. Учителі-логопеди працюють з дітьми щодня чотири академічні години.

Тривалість занять визначається вчителем-логопедом у залежності від складності порушень з врахуванням наказу МОН від 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» та триває не більше 15 хвилин для дітей, що здобувають дошкільну освіту у молодшій групі, 20 хвилин - у середній групі; 25 хвилин - у старшій.

Щороку (лютий-березень) вчителями-логопедами проводяться діагностичні обстеження мови дітей кожної вікової групи. У випадку виявлення порушень мовлення дошкільний заклад в індивідуальному порядку повідомляє батьків дитини про результати обстеження та можливості щодо надання логопедичної допомоги. У разі згоди батьків готується пакет документів на ІРЦ, до якого залучені батьки, вчителі-логопеди, практичний психолог та вихователі.

Висновок ІРЦ – це основний документ, на підставі якого дитина направляється в логопедичну групу.

Термін перебування дитини у логопедичній групі від 1-го до 2-х років залежно від складності мовного порушення.

Для занять з дітьми в дошкільному закладі обладнаний логопедичний кабінет. В ньому розміщено все необхідне обладнання, дидактичні посібники та іграшки для ефективної роботи з дітьми.

Головна мета корекційного впливу – формування у дітей правильного, чіткого, виразного мовлення з урахуванням лексичної та граматичної будови мовлення.

В роботі з дітьми вчителі-логопеди керуються наступними нормативними документами: Державним стандартом дошкільної освіти, програмою “Дитина”, за якою

працює дошкільний заклад; спеціальними корекційно-розвивальними програмами: “Програма розвитку дітей дошкільного віку з корекційно-розвитковим складником для дітей з тяжкими порушеннями мовлення,” “Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ.” Трофименко Л.І., “Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п’ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення.” Рібцун Ю.В.

Корекційно-відновлювальну роботу вчителі-логопеди здійснюють згідно з висновком ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини та прописаними рекомендаціями. До цієї роботи також залучений за потреби і практичний психолог закладу.

З логопедичними дітьми проводиться спеціально організоване навчання за планом, який охоплює всі напрямки корекційної роботи з дошкільнятами. Вчителі-логопеди проводять різні форми роботи: фронтальні, підгрупові та індивідуальні заняття.

Всі заняття проводяться в ігровій формі.

Для підвищення якості надання логопедичної допомоги, зацікавленості дітей, вчителі-логопеди використовують в своїй роботі інноваційні техніки: мнемотехніку, кінезіологічні вправи, біоенергопластику, нейроігри.

Результати дітей залежать від тісної співпраці вчителів-логопедів та вихователів логопедичної групи, які закріплюють набуті навички на логопедичних заняттях впродовж дня. Також успіхи дітей залежать від співпраці вчителів-логопедів з іншими фахівцями: практичним психологом, музичним керівником, інструктором з фізичної культури.

Вчителі-логопеди щорічно проводять різноманітні методичні заходи з педагогічним колективом ЗДО з метою привернути увагу до мовленнєвого розвитку дошкільників; ознайомлення з ефективними прийомами розвитку всіх мовних складових, розглянути прийоми корекційної підтримки дітей з порушеннями мовлення: консультування педагогічних працівників (фронтальне, групове, індивідуальне); проведення семінарів, тренінгів.

Вчителі-логопеди здійснюють систематичний зв’язок з батьками щодо порушень мовлення у дітей, їх особливостей та проявів; з метою інформування батьків про результати роботи.

Вчителі-логопеди постійно працюють над підвищенням своєї кваліфікації через самоосвітню діяльність, перегляд вебінарів, відвідування методичних заходів професійних спільнот.

Розділ IV.
Реалізація змісту варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти

Особливості організації додаткових освітніх послуг

Зміст варіантної складової Базового компонента дошкільної освіти.

У 2024-2025н.р. в ЗДО № 54 організована робота гуртків:

- «Секрети сенсорики»
- «Школа м'яча»
- «Інтелектуальна мозаїка»
- «У світі ритму»
- Англійська мова

Діяльність гуртків здійснюється за парціальними програмами рекомендованими МОН України та локальними програмами, розробленими керівниками гуртків та затвердженими на педагогічній раді (рішення педагогічної ради ЗДО № 54, протокол № 6 від 05.09. 2024р.).

Назва програми	Автор	Схвалена, затверджена, рекомендована
Парціальні програми		
Англійська мова за методикою асоціативних символів	С.Гунько, С.Бацмай, Л.Гусак	Схвалено для використання в освітньому процесі. Протокол №8 засідання експертної комісії з іноземних мов від 06. 07. 2023)
Локальні програми		
“У світі ритму”	С.Таранціца	Затверджена на педагогічній раді, протокол № 6, від 05.09.2024

Програма роботи з дітьми 5-го та 6-го року життя		
«Школа м'яча» Програма роботи з дітьми раннього та молодшого дошкільного віку	С.Таранціца	Затверджена на педагогічній раді, протокол № 6, від 05.09.2024
«Інтелектуальна мозаїка» Програма роботи з дітьми 5-го та 6-го року життя з логіки	Т.Ніколюк	Затверджена на педагогічній раді, протокол № 6, від 05.09.2024

Розподіл занять ДОП на тиждень

В таблиці подано порівняння наявної кількості занять дошкільників по кожній віковій групі з максимальною кількістю занять за Гранично допустимим навчальним навантаженням на дитину.

Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками	Кількість занять на тиждень за віковими групами					
	друга молодша (від 3 до 4 років)		Середня (від 4 до 5 років)		старша (від 5 до 6 (7) років)	
	Максимальна кількість занять	Наявна кількість	Максимальна кількість занять	Наявна кількість	Максимальна кількість занять	Наявна кількість
«Секрети сенсорики»		1		-		-
«Школа м'яча»		2		-		-
«Інтелектуальна мозаїка»		-		1		2
«У світі ритму»		-		2		2
Англійська мова		-		1		1
Загальна кількість занять на тиждень	3	3	4	4	5	5

Форма надання додаткових освітніх послуг в ЗДО № 54 «Пізнайко» в 2024–2025н.р.

№ п/п	Групи	Кількість занять на тиждень	Назва послуги	Спеціаліст, що надає послугу	Кількість занять в тиждень	Форма надання послуги	
						Кількість дітей	Спосіб надання послуги
2	Група №4 (молодша)	3	Школа м'яча	Таранціца С.	2 рази на тиждень	Ціла група	Фронтальне заняття
			Секрети сенсорики	Таранціца С.	1 раз на тиждень	По підгрупах (2-3 підгрупи по 8 дітей)	Підгрупове заняття
					1 раз – індивід. та підгрупова робота з дітьми під час ігрової діяльності	Індивідуально та по підгрупах	Індивідуально та по підгрупах
3	Група № 2, № 3 (середня)	4	Ритміка	Таранціца С.	2 рази на тиждень	Заняття зі всіма дітьми	Фронтальне заняття
			Англійська мова	Гавелюк І.	1 раз на тиждень	По підгрупах (2 підгрупи)	Підгрупове заняття

			Інтелектуальна мозаїка (логіка)	Ніколюк Т.	1 раз на тиждень	По підгрупах (2 підгрупи)	Підгрупове заняття
4	Група № 5, № 6 (старша)	5	Ритміка	Таранціца С.	2 рази на тиждень	Заняття зі всіма дітьми	Фронтальне заняття
			Англійська мова	Гавелюк І.	1 рази на тиждень	Заняття зі всіма дітьми	Фронтальне заняття
					1 раз – індивід. та підгрупова робота з дітьми під час ігрової діяльності	Індивідуально та по підгрупах	Індивідуально та по підгрупах
			Інтелектуальна мозаїка (логіка)	Ніколюк Т.А.	2 раз на тиждень	Заняття зі всіма дітьми	Фронтальне заняття

Як правило, заняття з додаткових освітніх послуг проводяться в другу половину дня і починаються о 15.35.

Діти відвідують гуртки після денного сну. Тривалість проведення гурткової роботи така сама, як і тривалість основних занять - 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

Заняття в гуртках не проводяться за рахунок часу, відведеного на прогулянку та денний сон.

Проте, враховуючи об'єктивні причини, заняття ДОП з сенсорики, англійської мови керівники гуртків проводять перед обідом, після прогулянки. У такому разі зберігається основна вимога – проведення 2-х занять для молодшого та середнього дошкільного віку в І половину дня. Алгоритм дій вихователя наступний: перше заняття проводить вихователь за розкладом, потім діти виходять на вулицю (після першого заняття) щоб зберегти тривалість перебування на свіжому повітрі, а друге заняття (перед обідом) проводить керівник гуртка. У такому випадку друге основне заняття вихователь проводить у II-гу половину дня.

3.9. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану в укритті

Питання безпеки найбільш актуальне в період воєнного стану. Війна негативно впливає на організацію освітнього процесу, це зумовлює потребу в гнучкій трансформації діяльності всіх учасників освітнього процесу.

Розроблена стратегія безпеки закладу дошкільної освіти № 54 дозволить педагогічному колективу:

- Впроваджувати чіткий алгоритм дій у разі небезпеки;
- Систематизувати навчання для педагогів та дітей щодо дій у разі небезпеки;
- Забезпечити комфортне перебування в укритті учасників освітнього процесу.

Отже, укриття в ЗДО – це спеціально організоване приміщення, що слугує захистом для дітей і персоналу в разі фізичної небезпеки, яке пройшло відповідну експертизу, враховує вікові особливості дітей, забезпечено необхідним майном, інвентарем, засобами, матеріалами. Укриття в нових соціальних умовах розглядається як компонент освітнього середовища.

Укриття обладнане наступними матеріалами: дидактичні, настільно-друковані ігри, театри, набори для малювання, ігровий матеріал.

Обов'язкова умова перебування дітей в укритті – змістовна робота та різноманітні активності, які допомагають зняти напругу, заспокоїтись, пережити цей час з користю і не призупиняти освітній процес.

Слідувати до укриття необхідно після оголошення сигналу про тривогу. В коридорах розміщені покажчики руху.

Особливу увагу приділяють підготовці дітей до переміщення в укриття. Дітям старшого віку в доступній формі час від часу вихователі нагадують, що таке повітряна тривога, навіщо люди ідуть в укриття. При зборах для переміщення у сховище використовують пісню-руханку «Крокуй до укриття».

Для дітей молодшого віку педагоги пропонують цікаві ігри: «Шукаємо мишку», «Країна казок».

Для пришвидшення збору дітей раннього та молодшого віку за кожною групою закріплені представники персоналу, які допомагають вихователю зібрати вихованців та перемістити до укриття. Один дорослий іде на початку колони, другий – в кінці і слідкує, щоб ніхто не відстав.

В укритті вихователь перевіряє список дітей, виявляє чи всі вихованці присутні у сховищі. Якщо дитина відстала, вихователь не шукає її самостійно. В закладі розроблений план дій на випадок, якщо дитина загубилась.

Якщо під час сигналу тривоги діти знаходяться на вулиці, вихователь іде з ними до захисної споруди, а помічники вихователів зустрічають і допомагають їм у приміщенні укриття.

Під час проведення освітнього процесу у разі сигналу «Повітряна тривога» працівники та діти організовано слідують в укриття і перебувають в ньому до скасування тривоги. Якщо час тривоги припадає на час проведення занять, то вихователь після організаційних моментів, емоційно-психологічної підтримки дітей продовжує спілкування з дошкільнятами на заплановану тему. Якщо немає можливості продовжити роботу в тому ж самому форматі, наприклад, діти малювали фарбами, вихователь замінює діяльність на іншу або надає можливість вихованцям вибору діяльності за бажанням. Діти домальовують свої малюнки в безпечний та зручний для цього час.

Для зниження напруження варто використовувати художню літературу, читання якої може супроводжуватись театралізацією, руханками, співом.

Якщо діти знаходяться в укритті довгий час, вихователі проводять з ними додаткові фізхвилинки, фізкультурні паузи, рухові ситуації, міні-флешмоби.

Отже, освітній процес є мобільним, орієнтованим на сьогодишню ситуацію, який постійно коригується.

Педагогічний колектив використовує наступні ресурси:

1. [Пам'ятка для керівника закладу дошкільної освіти щодо організації роботи зохорони праці та безпеки життєдіяльності. Упорядник Олена Швачова, головний спеціаліст відділу дошкільної освіти Департаменту дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України.](#)
2. [Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо організації безпечного освітнього простору в закладі дошкільної освіти.](#) Розробники: Косенчук О.Г., кандидат педагогічних наук, начальник відділу дошкільної освіти УІРО, Стягунова О.О., кандидат педагогічних наук, методист відділу дошкільної освіти.
3. [Абетка безпеки.](#) Матеріали Державної служби надзвичайних ситуацій в Україні Рой з С. Супергерої безпеки. Як підготувати дітей до можливих надзвичайних ситуацій. Посібник для батьків.
4. [Мінна безпека з песиком Патроном.](#)
5. Порадник для вихователів «Подбайте про безпеку дітей» https://drive.google.com/file/d/11SAGut_UhOTasSBpYDdzfDjfK6PlwT2t/view (безпека надворі, безпека в приміщенні).
6. В освітньому процесі з дошкільниками педагогічні працівники закладу послуговуватимуться *відеотекою «Сучасне дошкільня під крилами захисту»*: Анна Румянцева «Повітряна тривога», Ольга Рижко «Небезпечні предмети в руках дитини», Катерина Панкєєва «Небезпечні речі», Оксана Душнюк «Безпека на воді», Катерина Луканичева «Куди слід телефонувати при незвичайних ситуаціях», Світлана Василюк «Небезпечні речі», Світлана Василюк «Правила дорожнього руху для дітей», Анна Румянцева «Пожежний квест. Як захиститись від диму вдома», Ірина Держалюк «Небезпечні речі» (малювання), Олена Івко «Казочка про електричні прилади» (малювання), Олена Івко «Веселий світлофор» (ліплення), Оксана Андрієнко «Пожежний автомобіль для Кроша» (аплікація), Оксана Андрієнко «Пішохідний перехід для Пеппи»

(аплікація), Юлія Котенко «Світлофор для свинки Пеппи» (аплікація), Ірина Розпутня «Пральна машина для охайних малят» (аплікація), Тетяна Бабич «Світлофор» (аплікація) тощо.

7. Вебсайт «Все про мінну безпеку» <https://bezpeka.info/>;
8. Навчаємося мінної безпеки всією родиною <https://www.unicef.org/ukraine/mine-safety-for-the-family>;
9. «Мінна безпека не без Пека»: Посібник для дітей про правила поведінки з вибухонебезпечними предметами <https://mon.gov.ua/ua/news/minna-bezpeka-ne-bez-peka-posibnik-dlya-ditej-pro-pravila-povedin-ki-z-vibuhonebezpechnimi-predmetami>.

Розділ V. Інноваційні діяльність

Сучасна освіта потребує від фахівців професіоналізму, мобільності, здатності до творчого використання нової інформації та освітніх технологій на практиці. У ЗДО впроваджується інноваційна освітня діяльність, яка сприяє підвищенню якості освітнього процесу.

Інноваційні педагогічні технології – це цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в освітню практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів.

Компонентами інноваційної компетентності педагога ЗДО є:

- поінформованість про інноваційні педагогічні технології;
- належне володіння їх змістом і методикою;
- культура використання інновацій в освітній роботі;
- особиста переконаність у необхідності застосування інноваційних педагогічних технологій.

Інноваційні технології, які впроваджує заклад дошкільної освіти № 54 «Пізнайко» у 2024-2025н.р.

№ за/п	Назва інновації	Напрямок	Кількість педагогів, які впроваджують
1	Освіта для сталого розвитку	Інтегрований підхід до екологічних, соціальних, економічних аспектів освіти дошкільників	13 педагогів
2	Коректурні таблиці Н.Гавриш	Стимулювання пізнавальної активності, мовленнєвий розвиток	3 вихователя

3	Мнемотехніка	Розвиток процесу запам'ятовування, знайомство з кодуванням інформації, мовленнєвий розвиток	3 педагога
4	Логічні блоки Дьєнеша	Знайомство з сенсорними еталонами, розвиток логічного мислення дошкільників	2 педагога
5	Камінчики Марбл	Розвиток логічного мислення дошкільників, орієнтація в просторі	1 вихователь
6	Літературна спадщина В.Сухомлинський	Морально-духовний розвиток особистості	1 вихователь
7	Розвиваючі ігри В.Воскобовича	Розвиток логіки та уяви, математичних здібностей, творче конструювання	2 вихователя
8	Ігри Б.Нікітіна	Інтелектуальний розвиток дошкільників (аналіз, синтез, прогнозування, увага)	2 педагога
9	Нетрадиційні техніки зображення	Володіння різними засобами зображення, технічними прийомами, можливість експериментування, розвиток дитячої творчості, уяви	3 педагога
10	Елементи технології К.Орфа	Розвиток чуття ритму, елементарне музикування на музичних інструментах	2 спеціаліста
11	Елементи технології М.Єфименка "Театр фізичного виховання"	Фізичний розвиток дошкільників через створення позитивної ігрової атмосфери на заняттях з фізкультури	1 педагог

Розділ VI.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти в ЗДО № 54 залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1.Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.

2.Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.

3.Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО визначаються за результатами самооцінювання за чотирма напрямками внутрішньої системи забезпечення якості освіти у дошкільному закладі, аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗДО № 54

Навчальний рік	Напрямок самооцінювання
2021-2022	Комплексне самооцінювання
2022-2023	Самооцінювання напряму “Освітнє середовище”
2023-2024	Самооцінювання фахової діяльності педагогічних працівників
2024-2025	Самооцінювання напряму “Освітній процес та здобувачі”
2025-2026	Самооцінювання напряму “Управлінські процеси”
2026-2027	Комплексне самооцінювання

У 2024-2025н.р. заклад дошкільної освіти № 54 працює над самооцінюванням напряму «Здобувачі дошкільної освіти».

6.1. Внутрішній моніторинг розвитку компетентностей здобувачів дошкільної освіти (діагностичні дослідження)

Якість дошкільної освіти визначається параметрами, основними з яких є цілісний гармонійний розвиток дитини дошкільного віку та її готовність до наступної ланки освіти – початкової школи і життя в сучасному соціумі. Отримати цілісне уявлення про рівень компетентностей дошкільників і співвіднести фактично досягнуті результати із очікуваними дає змогу проведення діагностичної роботи.

Факторами оцінювання є зміст освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти, що містить сумарний кінцевий результат набутих компетенцій. Кожний фактор (освітній напрям) містить критерії (питання), що відповідають тим видам компетенцій, яких набувають діти у межах певного напрямку.

В дошкільному закладі розроблені опитувальники за оновленим Державним стандартом дошкільної освіти та програмою «Дитина».

Кожний критерій оцінювався в балах від 1 до 4 залежно від рівня сформованості відповідної компетентності дитини.

Діагностична робота здійснюється вихователями **два рази на рік**: протягом січня, травня місяця.

Для оцінювання критеріїв використовуються методи: спостереження, бесіда, виконання контрольних завдань, аналіз дитячих робіт.

Результати заносяться в таблиці за освітніми напрямами (особистість дитини, дитина в сенсорно-пізнавальному просторі, дитина в природному довкіллі, гра дитини, дитина в соціумі, мовлення дитини, дитина у світі мистецтва,), визначеними компетентностями та по

кожній дитині групи. Далі – результати діагностики аналізуються за всіма освітніми напрямками.

Процес діагностичної роботи містить:

- опитувальник за кожним освітнім напрямом
- якісний показник кількісний позначок
- протокол оцінювання рівня набуття компетенцій дитиною
- звіт вихователя із зазначенням проблемних питань по кожній дитині та групи в цілому.

Етапи проведення моніторингу

1 етап

Оцінка числовою позначкою (1,2,3,4) рівнів компетентностей дитини, визначених в кожному освітньому напрямку Базового компоненту

2 етап

Визначення середнього показника кожної компетентності в межах освітнього напрямку (результат) шляхом додавання числових позначок та поділу на кількість питань (записується число в цілих та десятих, наприклад: 2,8).

3 етап

Визначення загального показника за освітнім напрямом (колонка - результат) шляхом додавання результатів рівня компетентностей дитини та поділу на 2 (записується число в цілих та десятих).

4 етап

Визначення загального показника рівня компетентностей групи (кількості дітей, які засвоїли матеріал на вищому, достатньому, середньому, низькому рівні) за освітнім напрямом шляхом додавання загальних показників.

Наприклад:

- Вищий рівень – 5 дітей, що складає 16%
- Достатній рівень – 11 дітей, що складає ...

Якісне значення кількісних позначок:

- 1** – дитина не виявляє активність та зацікавленість взагалі, або виявляє вкрай рідко; діє тільки під безпосереднім керівництвом дорослого;
- 2** – дитина проявляє активність, ситуативно або вкрай рідко, діє із значною допомогою (нагадуванням) дорослого;
- 3** – дитина проявляє активність, не повною мірою, частково, діє з незначною допомогою (нагадуванням) дорослого;
- 4** – дитина проявляє активність повною мірою, діє самостійно, на власний розсуд, ініціативно.

Визначаються такі показники компетентності:

- Високий показник прояву компетентності: числовий показник у межах від 3,75 до 4,0
- Достатній показник прояву компетентності: числовий показник у межах від 2,75 до 3,74
- Середній показник прояву компетентності: числовий показник у межах від 1,75 до 3,74
- Низький показник прояву компетентності: числовий показник у межах від 0,1 до 1,74

Зміст освітнього процесу в ЗДО № 54 у 2024-2025н.р. спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти:

Освітній напрям	Компетентність	Зміст
Особистість дитини	Рухова компетентність	Сформованість знань: знає назви основних рухів, предметів та спортивних знарядь, усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Здатна до пізнання основ фізичного розвитку. Знає та свідомо дотримується правил у рухливих, спортивних іграх та вправах (зокрема з елементами змагання). Знає про індивідуальний принцип користування гігієнічними засобами. Навички: має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дозволяє застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації. Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно до віку фізичне навантаження. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі. Здатна самостійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла. Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання). Виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них. Володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом. Намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості.

	Здоров'язбережувальна компетентність	Сформованість знань: усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіє уявленнями про основні чинники збереження здоров'я — рухова діяльність, правильне харчування, дотримання питного режиму, безпечна поведінка, догляд за тілом. Орієнтується в основних показниках власного здоров'я (гарне самопочуття, відсутність больових відчуттів) та здоров'я людей, які її оточують. Знає про існування різних захворювань, орієнтується в елементарних видах допомоги людині, яка хворіє. Здатна встановлювати елементарну залежність між здоровим розвитком людського тіла та повноцінним харчуванням. Називає основні групи продуктів харчування, відрізняє корисну їжу від шкідливої. Оперує назвами основних корисних напоїв, знає про їхню роль для розвитку організму. Розуміє виняткове значення питної води для здоров'я, орієнтується в ознаках спраги й голоду. Має цілісне уявлення про будову людського тіла. Визначає і правильно називає елементарні функціональні можливості людського організму. Орієнтується у призначенні та дотримується правил дбайливого ставлення до органів чуттів. Усвідомлює, що людина народжується, проходить різні етапи життєвого шляху — дитинство, юність, зрілість, старість. Має елементарне уявлення про статеву належність, орієнтується в ознаках своєї статевої належності. Диференціює поняття «безпечне» і «небезпечне», усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей). Знає правила поведінки з незнайомими людьми, орієнтується у правилах поводження з незнайомими предметами та речовинами; пожежної та електробезпеки; користуванні транспортом; в основних знаках дорожнього руху тощо. Знає правила безпечного перебування вдома, у закладі дошкільної освіти, на вулиці, на воді, льоду, ігровому, спортивному майданчиках. Усвідомлює, до кого можна звернутись за допомогою в різних ситуаціях. Навички: дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки. Повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувально-профілактичні процедури. Уміє оцінювати поведінку власну та інших людей щодо дотримання здорового способу життя. Бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах. Дитина демонструє здатність скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, поліція). Володіє навичками безпечної поведінки при агресивному поводженні однолітків, інших дітей або дорослих.
	Особистісна компетентність.	Сформованість знань: має позитивне уявлення про себе (Я — хороша / хороший), оперує займенником «Я», вирізняє себе з-поміж інших, орієнтується у своїх чеснотах і вадах, знає та усвідомлює свої права, права інших, обов'язки, статево, родинну, соціальну приналежність та саму себе в часі, просторі тощо. Розуміє своє місце в системі людської життєдіяльності — у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, у різних видах діяльності. Правильно називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість). Диференціює добро і зло, здатна управляти собою, власною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, оперуючи усвідомленими ціннісними орієнтаціями, позитивними мотивами. Навички: характеризує себе як він / вона, а в майбутньому чоловік / жінка. Прагне досягати поставленої мети особистої діяльності. Має навички обходитися своїми силами, самостійно в знайомих ситуаціях. За необхідності вміє звертатися по допомогу. Здатна встановлювати причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями. Адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших. Передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою

		відповідальність за вчинене. Виявляє самоповагу (Я — хороша / хороший), повагу до інших (інші також хороші), власну гідність.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Предметно-практична, технологічна компетентність	Сформованість знань: виявляє обізнаність з предметами та їхніми властивостями, зокрема з матеріалами, з яких виготовляють речі (пластик, папір, метал, тканина, гума, глина тощо); має уявлення про виготовлення предметів довкілля (елементарні способи їх обробки: пошив, вирізання, видування тощо); знає та виконує правила техніки безпеки і роботи з інструментами. Розуміє важливість раціонального використання матеріалів, обережного ставлення до продуктів праці. Навички: володіє видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу, з паперу (оригамі, паперопластика), з природного матеріалу, з деталей конструкторів тощо), наочне моделювання (конструкцій, моделей, наприклад, часу: ранок-день-вечір-ніч, пір року: зима-весна-літо-осінь тощо), проектування, технічної творчості (створення конструкцій, споруд, технічних елементів). Вміє визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати власні дії з діями партнерів. Демонструє сформованість умінь розглядати конструкції, виокремлювати їхні основні складові, співвідносити за розмірами, формами, розташуванням, аналізувати та оцінювати результат своєї роботи та роботи однолітків, вносити корективи, виправляти помилки. Турботливо ставиться до рукотворних виробів. Вміє використовувати зразки та намагається додати самостійні знахідки та рішення у створенні виробів, проявляє фантазію, винахідливість, імпровізує, використовуючи наявні ресурси, альтернативно застосовує предмети та матеріали, зважаючи на їхні властивості, генерує ідеї та заохочує товаришів бажанням їх реалізувати, прагне довести розпочату справу до логічного завершення. Виокремлює потрібну інформацію про об'єкти довкілля з малюнку, плану, моделі, схеми, порівнює різні моделі одного й того ж самого об'єкта. Долучається до рукоділля (handmade) з різними матеріалами з метою удосконалення навколишнього життєвого простору.
	Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність	Сформованість знань: має уявлення про основні математичні поняття «число», «величина», «форма», «простір», «час»; демонструє володіння знаннями і способами діяльності, які дають змогу розв'язувати пізнавальні суперечності; виявляє сформованість логіко-математичних уявлень у предметно-практичній і дослідницькій діяльності; знає і правильно називає еталони площинних та об'ємних геометричних форм, просторові напрями, одиниці вимірювання часу, параметри величини, усвідомлює зв'язки між кількісними, порядковими числівниками, просторовими, часовими поняттями; знає і свідомо використовує термінологію елементарної математики у власному мовленні; знає і розуміє елементарні правила безпеки під час проведення простих фізичних експериментів. Навички: встановлює залежності між числами натурального ряду, величинами, просторовими ознаками; володіє основними одиницями вимірювання часу, величини. Здатна спрямовувати сенсорні процеси відчуття, сприйняття, увагу на пізнання об'єктів довкілля; диференціювати сенсорні еталони за ознаками форми, величини, кольору, просторового розташування; здатна за допомогою власної сенсорної системи досліджувати предмети й об'єкти дійсного світу, виявляти в них спільне і відмінне; використовувати різні способи обстеження, раціональні прийоми порівняння, набуті у процесі взаємодії з дорослими і однолітками; доцільно, усвідомлено використовувати елементарні математичні знання в знайомих та нових пізнавальних ситуаціях; знаходити різні варіанти розв'язання логіко-математичних завдань; аналізувати, узагальнювати, класифікувати, групувати предмети, об'єкти за ознаками форми, величини, кількості, кольору, здійснювати серіацію, елементарне кодування властивостей та якостей предметів, об'єктів за допомогою символічних позначень; робити

		висновки та узагальнення, самостійно виправляти помилки, оцінювати результати власної роботи, наполегливо досягати кінцевої мети у розв'язанні логіко-математичних, пошуково-дослідницьких завдань.
Дитина в природному довкіллі	Природничо-ек ологічна компетентність	Сформованість знань: має загальні уявлення про природу планети Земля і Всесвіту; розуміє, що Земля є частиною Космосу, а всі його об'єкти (зорі, планети, комети, метеорити тощо) знаходяться дуже далеко; володіє елементарними уявленнями про дослідження Космосу людиною; знає, що на планеті Земля є неживі і живі об'єкти природи; усвідомлює зв'язки між рослинами і тваринами, їхні функції в природі; встановлює залежність об'єктів природи від екологічних факторів; розуміє особливості та умови розвитку рослин (фази розвитку, екологічні фактори, поживність ґрунту, догляд), існування тварин (стадії розвитку, залежність від середовища існування, реакції на сезонні зміни; усвідомлює поділ рослин і тварин на групи; знає, що є дикорослі і культурні рослини; дикі, свійські тварини; знає правила поведінки з ними; володіє знаннями про основні властивості неживих об'єктів природи (повітря, вода, пісок, глина, каміння), які може виявляти під час елементарних дослідів; усвідомлює значення назв-характеристик окремих властивостей об'єктів та фізичних явищ навколишнього світу (твердість, м'якість, сипучість, в'язкість, плавучість, розчинність; швидкість, напрямок тощо); володіє назвами штучних матеріалів, виготовлених людиною із природної сировини (метал, гума, тканина, пластик, папір тощо); знає ознаки пір року і явищ природи. Усвідомлює, що життя людини неможливе без природи; обізнана з позитивним і негативним впливом людини на природне довкілля, проблемами довкілля, насамперед змінами клімату, і необхідністю заощаджувати енергію, воду, сортувати сміття тощо у повсякденному житті і має первинні навички такої поведінки; свідомо використовує знання про природу в різних видах діяльності та життєвих ситуаціях; орієнтується в діяльності людини, спрямованій на збереження, відтворення й охорону природи. Навички: дитина виявляє здатність спостерігати за природними об'єктами та явищами планети Земля та видимими об'єктами Космосу; спроможна класифікувати та групувати природні об'єкти рослинного й тваринного світу за характерними ознаками; здатна самостійно чи з незначною допомогою дорослого проводити нескладні досліди з пізнання властивостей об'єктів природи, спостерігати за явищами природи та помічати зміни у стані природи й погоди, оцінювати метеорологічні явища (температура повітря, вітер, опади тощо); здатна до адекватної поведінки на основі оцінки природних явищ та стану погоди. Здатна з допомогою дорослого вирощувати рослини, доглядати за домашніми улюбленцями та піклуватись про них; демонструє дотримання правил природодоцільної поведінки, навички бережливого ставлення до ресурсів; відгукується на пропозиції дорослого зберігати й покращувати природне довкілля чи надавати допомогу живим об'єктам природи.
	Навички, орієнтовані на сталий розвиток	Сформованість знань: має початкові уявлення про дії та поведінку, орієнтовані на сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя; знає про необхідність зменшення марних витрат сировини й кількості відходів. Знає і називає різні формули звернення, вітання, подяки і вміє обирати одну з них у залежності від ситуації спілкування. Співвідносить жести з добрими словами. Навички: може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу власного життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни. Здатна пояснити, чому потрібно економно витрачати воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату; демонструє навички розумного

		споживанні енергії, паперу та води. Здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншому, чому варто вчиняти так, а не інакше. Володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій (вітальні слова, слова-звертання, прохання чи пропозиція допомоги, дякування, вибачення тощо); виявляє доброзичливе ставлення до людей, які її оточують, намагається підтримувати дружні стосунки з дітьми.
Гра дитини	Ігрова компетентність	Сформованість знань: має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності. Навички: ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували. Уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою. Уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків. Для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно-виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділиться з дорослими та однолітками враженнями після гри. Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.
Дитина в соціумі	Соціально-громадянська компетентність	Сформованість знань: має уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена громади, суспільства; уявлення про свою сім'ю, родину, рід, рідну домівку, заклад дошкільної освіти, Батьківщину; знає і розповідає про державні та національні символи України, звичаї, традиції сім'ї та українського народу. Усвідомлює свою роль

		(у сім'ї, групі однолітків, місцевій громаді). Знає, що прізвище вказує на належність дитини до свого роду, родини, а ім'я — на її індивідуальність та неповторність, знає про окремі традиції і звичаї попередніх поколінь. Усвідомлює необхідність дотримання соціальних норм моралі й виявляє повагу до прав і свобод людини. Розуміє переваги розв'язання конфліктів, суперечок мирним шляхом. Демонструє відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національностей і культур. Навички: ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька / син, брат / сестра, онука / онук, друг / подруга тощо; демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції, виражає почуття за допомогою слів, міміки, жестів; пояснює причину своїх емоцій, усвідомлює те, що інші люди переживають різні емоційні стани, їм буває радісно, боляче, образливо тощо. Звертається по допомогу до однолітків та знайомих та/або надає їй, вміє отримувати задоволення від надання допомоги іншим. Дотримується соціальних правил та норм поведінки, домовленостей у щоденній життєдіяльності; бере участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі закладу дошкільної освіти, колі друзів. Уміє порозумітися, домовитися з іншими в конфліктних ситуаціях, вживає у спілкуванні з дорослими й однолітками ввічливі слова. Пропонує ідеї для гри, долучається до різних видів діяльності, бере участь у прийнятті рішень щодо особистих питань та життя колективу. На рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати).
Мовлення дитини	Мовленнєва компетентність	Сформованість знань: розуміє, що в Україні українська мова є державною; усвідомлює звуковий склад рідної мови, спираючись на розвинений фонематичний слух і мовленнєве дихання. Має збалансований запас слів із різних освітніх напрямів, що дає змогу добирати найбільш точні слова відповідно до ситуації мовлення; знає і називає ознаки, якості, властивості предметів, явища, події. У словнику наявні слова всіх частин мови, різного типу творення, слова різної складності, синоніми, антоніми, епітети, метафори, багатозначні слова; фразеологічні звороти; знає прислів'я, і приказки, утішки, загадки, скороговки, форми звертання до дорослих і дітей. Має елементарні знання норм культури мовлення (привітання, прохання, вибачення, подяка, комплімент тощо). Навички: ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; регулює дихання і темп у процесі мовлення; володіє силою, висотою, тембром голосу, володіє вербальними і невербальними засобами виразності. Виявляє навички звукового аналізу простих слів. Вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях згідно з мовними нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо). Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету. Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі (розповіді-повідомлення, роздуми, пояснення, етюди), переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; розповідає про події із власного життя, за змістом картини, художніх творів, на запропоновану тему, за ігровою та уявленою ситуаціями, за результатами спостережень та

		власної діяльності; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням (пояснити хід наступної гри, майбутній сюжет малюнка, аплікації, виробу); планує, пояснює і регулює свої дії; імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; робить елементарні узагальнення, висновки; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів. Виявляє здатність до словесної творчості у різних видах мовленнєвої діяльності.
	Комунікативна компетентність	Сформованість знань: знає і володіє етикетними комунікативними формулами (привітання, звертання, прохання, висловлення подяки, вибачення тощо); різні форми мовленнєвих висловлювань відповідно до ситуацій. Має початкові уявлення про способи, переваги і недоліки цифрової комунікації. Навички: вільно й невимушено вступає в розмову з дітьми і дорослими, використовуючи різні форми звертання та репліки; виявляє ініціативу в спілкуванні, будує різні типи діалогу між двома-чотирма дітьми; виявляє здатність домовлятися («Нумо так...»), звертатися по допомогу («Допоможіть мені, будь ласка»), пропонувати допомогу («Я можу вам допомогти»); використовує різні вербальні та невербальні засоби для привітання, висловлення подяки тощо; володіє різними формами мовленнєвих висловлювань (питання, зустрічне питання, згода, уточнення, заперечення, сумнів, прохання, вимога, ігрова вимога, дозвіл, порада, відмова, спонукання, задоволення, здивування, вдячність, жаль, невдоволення, вдячність, пояснення, міркування, доказ та ін.) відповідно до різних ситуацій спілкування з дорослими та однолітками. Може проаналізувати та пояснити причини виникнення суперечливих чи конфліктних ситуацій, виявляє суперечності (невідповідності) та аргументи «за» і «проти», висуває версії можливого розгортання подій («Що б сталося, якби...?», «Слід вчинити так..., тому що...» та ін). Бере участь у перемовинах. Тримається в діалозі невимушено, розмовляє тактовно.
	Художньо-мовленнєва компетентність	Сформованість знань: знає і називає не менше трьох-чотирьох імен письменників і поетів, не менше восьми-десяти літературних або фольклорних творів. Може пояснити особливості основних літературних і фольклорних жанрів. Усвідомлює і може пояснити значення образних слів (порівняння, епітети), доцільність їх вживання в поетичному тексті та прозі. Навички: підтримує бесіду про зміст, ідею, характери та вчинки героїв твору, відповідає на запитання дорослого, висловлює свої враження, переживання, оцінно-етичні судження стосовно персонажів, співвідносить оцінки літературних героїв з власною поведінкою, реальними подіями; переповідає відомі казки, оповідання; усвідомлює та пояснює зміст прислів'їв, приказок, доречно використовує їх у мовленні; відгадує описові загадки; інтонаційно передає різні почуття при виконанні літературних творів; відтворює в мовленні образні вислови з художнього тексту; чітко промовляє скоромовки, чистомовки, прислів'я та приказки; бере участь у мовних іграх. На основі засвоєного зразка складає невеличкі розповіді, казкові історії за змістом скоромовок, прислів'їв, власні описові та порівняльні загадки, лічилки, колисання; придумує іншу кінцівку літературного твору, доповнює текст казки, оповідання додатковими епізодами.
Дитина в соціумі	Соціальна компетентність	Сформованість знань: має особистісне розуміння соціально-фінансових взаємозв'язків, має уявлення про планування бюджету в родині, демонструє сформованість уявлень про заощадження. Правильно називає та аналізує витрати, знає походження та назви грошових одиниць. Свідомо використовує доступні ресурси. Встановлює залежності між витратами та

		грошовими коштами, усвідомлює важливість ощадливості, практичності, дбайливості. Розуміє необхідність заощаджувати. Навички: здатна брати участь у плануванні бюджету родини, дотримується економічно доцільної поведінки, культури споживання доступних ресурсів, раціонально використовує кошти та виявляє вміння помірковано їх витрачати. Може вибирати між витрачанням та заощадженням грошових коштів. Самостійно (у присутності або із незначною допомогою дорослого) робить невеликі покупки, вміє планувати власний бюджет.
Дитина у світі мистецтва	Мистецько-творча компетентність	Сформованість знань: має елементарні уявлення про види мистецтва (художньо-продуктивне, музичне, театральне). Розуміє мистецтво як результат творчої діяльності митців, виконавців. Виявляє інтерес до творів різних видів мистецтва, впізнає знайомі твори, проявляє до них особисте ставлення, висловлює враження від мистецтва, інтерпретує твори. Сприймає та емоційно реагує на художній образ, елементарно аналізує засоби художньої виразності у творах мистецтва різних видів і жанрів. Virізняє специфіку образу мистецтва художньо-продуктивного, декоративно-ужиткового, музичного, танцювального, театального. Розуміє призначення зображувальних матеріалів, театального реквізиту, атрибутів для образотворчої, театралізованої, музичної діяльності; здатна до реалізації творчого задуму за їх допомогою. Має уявлення про музичну гру, пісню, хоровод, танець, інструментальну музику. Розуміє зміст і колективний характер театальної вистави, знає різні види театру (ляльковий, тіньовий, настільний тощо). Навички: пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами; мімікою, жестами, римами, монологами, діалогами. Здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний). Знаходить просту аналогію між життям і змістом твору, використовує здатність споглядати і услуховуватися в довкілля для бачення краси у побуті та мистецтві, набувати художньо-продуктивного досвіду мистецької діяльності. Володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття. Виявляє вміння використовувати техніки художньо-продуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи. Має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поведінки під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах). Має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах. Виявляє музикальність, уміння передавати настрій, емоції, почуття в музично-руховій і пісенній творчості, музикуванні та музичній грі. Виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними. Використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності. Співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят. Відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення. Виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкування). Демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самостійній художній діяльності. Виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.

--	--	--

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах.

3.10. Освітня діяльність в літній період.

Організація освітнього процесу в літній період здійснюється відповідно листа МОН від 31.05.2023 № 4/1798-23 «Рекомендації щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану»

На початок літнього періоду затверджується літній режим дня для всіх вікових груп та розклад організованої освітньої діяльності.

В усіх вікових групах проводиться по одному заняттю в день, по можливості на свіжому повітрі.. Заняття з математики та грамоти не проводяться.

Більшу частину роботи з дошкільниками в літній період педагоги проводять на свіжому повітрі. В оздоровчий період перевага надається організації фізкультурно-оздоровчої роботи, різним формам і видам музичного мистецтва та художньо-продуктивним видам діяльності дошкільників.

Діяльність дітей організовується за принципом тематичних днів та тематичних тижнів з метою збагачення життєвого досвіду дошкільників позитивними емоціями та власними відкриттями.

Послідовність різних видів діяльності та форм роботи з дітьми змінюється з урахуванням певних умов: погода, вік дітей та характер попередньої діяльності. Педагоги забезпечують логічне чергування спокійної діяльності та рухової активності дітей, правильний розподіл фізичного навантаження протягом дня.